مسئولیت شهروندی در قبال بحران آب

اینجا فلات ایران است؛ سال ۱۴۴۰

مریم طالشی

چشم‌ها را به زور باز نگه داشته. پلک‌های خشک، سنگینی می‌کنند. کاش بتواند یک ساعت بیشتر بیدار بماند و کار کند. با این تنی که رمق ندارد. کسی دور و برش نمانده یا رفته‌اند یا مرده. تنهای تنهاست. در این زمین خشک، نه گیاهی می‌روید و نه انسانی تاب زندگی دارد. او ولی هنوز امیدوار است که یک روز وقتی مثل همیشه کلنگ را به خاک می‌زند و زمین را می‌کند، باریکه آبی از زمین بجوشد و زندگی را در خاکِ خشک برویاند. انگار نه انگار اینجا قبلاً شهری بوده آباد. اینجا تهران است. سال ۱۴۴۰ هجری شمسی. تعجب نکنید. سوار ماشین زمان نشده‌ایم. این تصویر محتمل آینده است. اگر با همین شرایط پیش برویم، شهرهایمان به بیغوله‌هایی خشک و بی‌زندگی تبدیل می‌شوند. این تصویر را فعلا به خاطر داشته باشید.

بحران آب را جدی نمی‌گیریم. عین خیال‌مان نیست که هشدار داده‌اند اگر به همین منوال بگذرد، دیگر آبی برای‌مان باقی نمی‌ماند. زمان زیادی از اجلاس پاریس نگذشته. اجلاس تغییرات اقلیمی؛ با فاصله کوتاهی از حملات تروریستی که نه تنها پاریس، که تمام دنیا را در بهت فرو برد. زندگی ادامه دارد. پاریس که رنگ خون گرفته بود، میزبان اجلاس تغییرات اقلیمی شد تا توافقی جهانی برای کاهش اثرات نامطلوب این تغییرات حاصل شود. همزمان با این نشست ۱۲تکه از کوه یخی در گرینلند در میدان پانتئون پاریس گذاشته شد تا نمادی از تغییرات اقلیمی باشد. یخ‌ها قطره قطره ذوب شدند و زمان سپری شد. این، یعنی گذشت زمان، زمین را به خشکسالی نزدیک و نزدیک‌تر می‌کند. «زمین» و «زمان» را کنار هم بگذارید و فکر کنید. گوشه ذهن‌تان «آب» و «خشکسالی» را هم داشته باشید.

اینکه اجلاس پاریس، در یک قاره دیگر برپا شده، احتمالا به ما خیلی ربطی ندارد! چند نفر را می‌شناسید که اطلاعات درستی از چند و چون این اجلاس مهم و علل برگزاری و دستاوردهای آن داشته باشند؟! مِی‌توانیم به همین منوال ادامه دهیم. فعلا که آب هست. درست است که کم است، اما هست. پس می‌توانیم با شعار «چو فردا شود، فکر فردا کنیم» پیش برویم و اصلا هم برایمان مهم نباشد سر نسل آینده چه می‌آید.

زمین گرم و گرم‌تر می‌شود. کودکانی به دنیا می‌آیند که هنوز راه درازی در پیش دارند. تصویر اول گزارش را دوباره در ذهن مجسم کنید. خیلی هم بیراه نیست؛ چنانچه عیسی کلانتری، مشاور معاون اول رئیس‌جمهوری در امور آب، کشاورزی و محیط‌زیست می‌گوید: «اگر به همین وضع ادامه دهیم حدود ۷۰درصد ایرانیان یعنی جمعیتی معادل ۵۰ میلیون نفر برای زنده ماندن ناچار به مهاجرت از کشور هستند.» اینکه این ۵۰میلیون نفر قرار است کجا مهاجرت کنند و رهسپار کدام قاره شوند، بماند؛ تکلیف ۳۰ درصد باقی مانده هم که کم و بیش معلوم است. گذران زندگی در خشکسالی و دست و پنجه نرم کردن با بحران آب؛ بحرانی که ماحصل شرایط اقلیمی کشور و مدیریت نادرست منابع آبی است و صد البته ریشه‌های فرهنگی هم دارد. کافی است کمی در اطراف خود دقیق شویم. لازم نیست راه دور برویم. همین خانه خودمان. بله؛ خانه‌هایی که محل امنیت و آسایش خانواده است و صد البته که باید پاکیزه و مطبوع باشد. برای یک نظافت ساده چقدر انرژی مصرف یا بهتر است بگوییم اتلاف می‌کنیم؟!

از آنجایی که خانه باید همیشه از تمیزی برق بزند، جارو برقی حداقل یک ساعتی بی‌وقفه روشن می‌ماند تا هیچ درزی خاک گرفته باقی نمانده باشد. بعدش هم نوبت تی کشیدن و تمیز کردن کف خانه می‌رسد که اگر دست کم ۱۰، ۱۲ سطل آب برای انجامش پر و خالی نشود، معلوم می‌شود که یک جای کار می‌لنگد. همین شست‌وشوی لباس. حسابش را بکنید، هربار که ماشین لباسشویی را روشن می‌کنید، چه حجم آبی مصرف می‌شود.

روزهای پایانی سال و نزدیک ایام نوروز هم که دیگر تکلیفش روشن است. شست‌وشو آب می‌خواهد. آب نازنین که قرار است چند صبح دیگر کیمیا شود، بی‌حد و مرز مصرف می‌شود تا خانه‌ها برق بزنند برای تحویل سال جدید. سال‌های دیگری هم قرار است از راه برسد. فردایی که امروز فکرش را نمی‌کنیم.

جالب است بدانید که تنها دو کشور جهان با بهره‌برداری بی‌رویه از منابع آب‌های سطحی در معرض بحران جدی قرار گرفته‌اند و آن دو کشور ایران و مصر هستند. جالب تر است که بدانید میزان بهره‌برداری از آب‌های سطحی در مصر به ۴۶درصد و در ایران به ۹۷درصد رسیده است! این اندازه اختلاف فاحش، قابل تأمل و تأسف است.

کلانتری معتقد است که با این منابع آبی موجود و در صورت استفاده از مدرن‌ترین تکنولوژی‌های صنعتی و در صورت فرض محال رسیدن به بهره‌وری ۱/۵ درصد تا سال ۱۴۰۴ تنها می‌توانیم برای ۳۳میلیون نفر غذا تولید کنیم. این در شرایطی است که بهره‌وری ما درحال حاضر تنها ۰/۲ درصد است.

■ همه ما مسئولیم

راحت‌ترین کار ممکن این است که اصلا کاری به کار اخبار و آمار و اطلاعات مربوط به بحران آب نداشته باشیم و همه تقصیرات را هم به گردن دولت بیندازیم و به این ترتیب هیچ مسئولیتی را به گردن نگیریم. می‌توانیم خانه‌های‌مان را چراغانی کنیم تا دلمان نگیرد و بگذاریم نیروگاه‌ها چند برابر کار کنند. خانه را هم در زمستان آنقدر گرم کنیم که هیچ نیازی به پوشیدن یک تکه لباس اضافه نباشد. کسانی که به کشورهای اروپایی سفر کرده‌اند حتماً با فروشگاه‌هایی مواجه شده‌اند که شب‌ها با حداقل روشنایی کار می‌کنند، طوری که گاهی به نظر می‌رسد، تعطیل هستند. البته اهالی هرگز چنین اشتباهی نمی‌کنند و شاید این اندازه رعایت در مصرف برق برای ما عجیب به نظر برسد. حتی فروشگاه‌های بزرگ برندهای معروف هم این اصل را رعایت می‌کنند. حالا مقایسه بکنید با کشور خودمان که هر مغازه کوچکی در نوع خود، درخشانترین و پرسوترین است و گاهی در یک دکه کوچک، چراغ‌های نئونی آنچنان نورافشانی می‌کنند که هنگام نزدیک شدن به آن مردمک چشم، تنگ و تنگ‌تر می‌شود.

دکتر اسماعیل کهرم، مشاور رئیس سازمان حفاظت محیط زیست با بیان این مطلب در گفت‌وگو با «ایران» می‌گوید: «در خصوص محیط زیست مسائلی وجود دارد که مربوط به دولت‌هاست. ما نمی‌توانیم دستور سدسازی و حفر چاه بدهیم. اینجاست که مسئولیت دولت‌ها تأثیرگذار است. در دولت قبل دستور آمد که هرکس هرجایی که می‌خواهد می‌تواند سد بزند و چاه حفر کند. در سفری که رئیس دولت پیش به فیروزکوه داشت، عنوان کرد که اینکه می‌گویند آب نیست، دروغ است. هرجا را بکنید به آب می‌رسید! مسأله این است که در ریه ما هم باید یک سوم هوا باقی بماند تا زنده بمانیم. آب هم همین طور است و ممکن است به آب برسیم ولی آبی که دیگر قابل برداشت نیست. بنابراین زمانی که دولت علمی نیست و از نظر کارشناسان استفاده نمی‌کند، مسئولیت شهروندی افراد بیشتر می‌شود.»

کهرم ادامه می‌دهد:« اگر شما هنگام مسواک زدن، ۲ دقیقه شیر آب را باز بگذارید بین ۴ تا ۶/۵ لیتر آب مصرف می‌شود. حالا این عدد را تعمیم دهید تا ببینید چقدر می‌شود. برای شستن اتومبیل هم چیزی حدود ۱۳۰ لیتر آب مصرف می‌شود. این در حالی است که در انگلستان قانونی به نام «شیلنگ ممنوع» وجود دارد که استفاده از شیلنگ برای شست و شو را ممنوع می‌کند و به عنوان مثال فرد برای شستن ماشین، از سطل و کهنه پارچه‌ای استفاده می‌کند و نهایت آبی که در این حالت مصرف می‌شود، ۳۰ لیتر است. این رفتار را مقایسه کنید با رفتار خودمان که گاهی از شیلنگ به عنوان جارو استفاده می‌کنیم. وقت دوش گرفتن هم ما دوبرابر آلمانی‌ها آب مصرف می‌کنیم و این در حالی است که آلمان هیچ گاه کمبود آب ندارد.»

این فعال زیست محیطی می‌گوید: «فرق بین صرفه‌جویی مصرف آب و رعایت نکردن این مسأله، ۲۰۰ لیتر آب برای هر نفر می‌شود که عدد کمی نیست و در صورت رعایت این نکات از سوی شهروندان، تا حدود زیادی می‌توان به کنترل بحران آب کمک کرد. البته باید به یک نکته اساسی هم توجه داشت و آن این است که از ۴۲۰ میلیارد متر مکعب آبی که سالانه از راه نزولات جوی دریافت می‌کنیم، حدود ۹۳ درصد در بخش کشاورزی مصرف می‌شود، ۴درصد به مصرف بخش صنعت می‌رسد و ۳ درصد هم در بخش آشامیدنی مورد استفاده قرار می‌گیرد. یعنی عمده آب در کشاورزی مصرف می‌شود. حال با توجه به اینکه از این ۴۲۰ میلیارد متر مکعب، ۳۰میلیارد متر مکعب هم تبخیر می‌شود، با توجه به اینکه هنوز در بخش کشاورزی ما از روش‌های سنتی استفاده می‌شود، نمی‌توان خیلی امیدی به صرفه‌جویی در مصرف آب و حفظ منابع آبی داشت و در صورتی هم که به طور کامل در بخش آشامیدنی، صرفه‌جویی کنیم باز هم در آن ۳ درصد صرفه‌جویی کرده‌ایم. استفاده از روش‌های جدید آبیاری، مثل آبیاری بارانی، قطره‌ای و مه پاش می‌تواند کمک بزرگی در صرفه‌جویی مصرف آب در بخش کشاورزی باشد.»

کهرم ادامه می‌دهد:« البته به هرحال مسئولیت شهروندی ما در قبال بحران آب، جدی و ضروری است و باید در تمام رفتارهای‌مان نمود پیدا کند و تأثیر بسزایی در حل بحران آب داشته باشیم تا کمبود آب برطرف شود.»

تصویر ابتدا را باز در ذهن تان مجسمِ کنید. ایران را در سال ۱۴۴۰ که احتمالاً خشک است و معدود جمعیت باقی مانده که با چشم‌های خشکیده، زمین را به دنبال یافتن باریکه‌ای از آب می‌کاوند. شاید آن تنهای بی‌آب، فرزند شما باشد.

چرا باید کنتور آب هر واحد در آپارتمان‌ها جدا باشد؟

واقعی شدن مصرف پیش از واقعی شدن قیمت

مریم سادات گوشه

خیلی‌ها هستند که با دیدن قیمت قبض آب ساختمان‌شان شوکه می‌شوند و پول دادن برایشان زور دارد. این شهروندان دو دسته‌اند؛ یک دسته آنهایی که به صرفه جویی اعتقاد دارند و وقتی می‌بینند همسایه‌ها اهمیتی برای این موضوع قائل نیستند، حرص می‌خورند. مسئله پول نیست و چه بسا تمکن مالی کسی که به صرفه‌جویی اعتقاد دارد از همسایه‌ای که اهمیتی به موضوع نمی‌دهد هم بیشتر باشد. دسته دوم کسانی هستند که اغلب ساعات روز در خانه نیستند. همان‌هایی که به خاطر مشغله کاری دیر به منزل می‌آیند و آب هم کم مصرف می‌کنند. یعنی خواه ناخواه صرفه جویی می‌کنند و چوب مصرف بیش از اندازه همسایه‌ها را مِی‌خورند. واحدهای پرمصرفی که عملا سهم کم مصرف‌ها را می‌خورند و چون قیمت قبض آب به صورت مساوی بین آنها تقسیم می‌شود دیگر توجهی به این موضوع ندارند و دانسته یا ندانسته از این مسأله سوءاستفاده می‌کنند.

شاید اگر در ساخت و ساز خانه‌های مسکونی از همان ابتدا تدبیری اندیشیده می‌شد تا کنتور آب هم مثل کنتور گاز به طور جداگانه نصب شود و بعد پایان کار صادر شود، در مصرف و مدیریت آب هم صرفهِ جویی می‌شد. اگر یادتان باشد قبلاً کنتور گاز هم مشترک بود اما حالا به این نتیجه رسیده‌اند که در ساخت و ساز خانه‌های جدید کنتور گاز را هم تفکیک کنند.

اما هستند در این بین کسانی که خودشان می‌خواهند کنتور آب را از دیگر واحدها جدا کنند. آنهایی که کم مصرفند و ناچارند با واحدهای پرمصرف در یک ساختمان زندگی کنند. همه دردسرها و دوندگی‌های تفکیک کنتور را هم به جان و دل می‌خرند.

وقتی با کارشناس شرکت آب و فاضلاب تهران در این خصوص صحبت می‌کنم می‌گوید: «واحدهایی که موتورخانه و شوفاژ دارند باید از خیر این کار بگذرند. چون دیگر جایی برای تفکیک کنتور و لوله کشی جداگانه وجود ندارد. اما اگر شرایط ساختمان مهیا باشد یعنی موتورخانه نداشته باشد، مشترک متقاضی می‌تواند به شرکت آب منطقه محل سکونت خودش مراجعه کند. آنها هم برای بررسی کارشناس می‌فرستند و تقاضا به این شکل پیگیری می‌شود.»

نظام کنتورهای مجتمع‌های مسکونی بر این منوال است که قیمت قبض آب بر تعداد واحدهای مسکونی تقسیم می‌شود و عملا سهم واحدهای کم مصرف را واحدهای پر مصرف هدر می‌دهند. اگر کنتور آب تفکیک شود هر واحد عملکرد خود را در پایان ماه می‌بینند و باعث مدیریت صحیح در مصرف آب می‌شود و از طرفی هیچ واحدی خودش را از نظر مصرف آب با دیگری مقایسه نمی‌کند

اما اگر کارشناس نظر مساعد داشته باشد هم تازه اول دوندگی است. رضایت همسایه‌ها یک طرف و مجوز گرفتن از شهرداری برای حفاری و لوله کشی از کنتور به واحد هم یک طرف. هزینه شهرداری هم که جای خود دارد؛ ۵۰۰، ۶۰۰ هزار تومان هم برای نصب کنتور جدید باید به سازمان آب و فاضلاب ناحیه خود بدهید که البته به قول کارشناس این شرکت هزینه هر ناحیه با ناحیه دیگر فرق دارد که سرجمع با هزینه شهرداری بالای یک میلیون تومان آب می‌خورد. درحالی که برای تشویق شهروندان به مصرف بهینه و صرفه‌جویی می‌توان از خیر همه این هزینه‌ها گذشت و از محل صرفه‌جویی چند برابر آن را جبران کرد.

چند روزی با سازمان آب و فاضلاب تهران تماس گرفتم تا جواب سؤال‌هایم را از کارشناسان کنتور بگیرم اما درنهایت موفق به گفت و گو با مسئول کنتور سازمان آب و فاضلاب تهران نشدم. فقط در این بین برخی کارشناسان این سازمان از بالا رفتن قیمت آب مصرفی خانوارها صحبت کردند و اینکه تفکیک کنتور فایده ای ندارد و این آب است که باید قیمت واقعی‌اش را پیدا کند تا مشتری هم بهتر مصرف کند. البته این نظریه درست است که آب با قیمت واقعی به مشتری عرضه نمی‌شود و اگر قیمت آب بالا برود یا بهتر که بگوییم واقعی شود، صرفه جویی هم بیشتر خواهد شد. اما در خصوص جداسازی کنتور باز هم بحث‌ها و نظرها متفاوت است.

مهندس مهرداد نصراللهی

کارشناس صنعت آب و برق در گفت و گو با «ایران» می‌گوید: «نظام کنتورهای مجتمع‌های مسکونی بر این منوال است که قیمت قبض آب بر تعداد واحدهاِی مسکونی تقسیم می‌شود و عملا سهم واحدهای کم مصرف را واحدهای پر مصرف هدر می‌دهند. اگر کنتور آب تفکیک شود هر واحد عملکرد خود را در پایان ماه می‌بینند و باعث مدیریت صحیح در مصرف آب می‌شود و از طرفی هیچ واحدی خودش را از نظر مصرف آب با دیگری مقایسه نمی‌کند و در انتها عملکرد صرفه جویانه همسایه‌های کم مصرف هم گم نمی‌شود. به عبارتی هزینه‌ها هم پایین می‌آید. برای همین بسیار خوب است که کنتور در همان ابتدای ساخت و ساز تفکیک شود.»

البته او بحث شبکه‌های فرسوده را هم پیش می‌کشد؛ شبکه‌هایی که یا باید ترمیم شوند و یا اینکه فقط مثل همه کشورهای اروپایی آب بهداشتی و نه تصفیه شده داشته باشند یعنی برای استفاده در حمام و شست و شوی روزانه باشد. این کارشناس می‌گوید: «همین که سر دوش حمام و شیر ظرفشویی پر می‌شود از رسوب‌ها و سنگریزه‌های فراوان خود نشان از فرسوده بودن شبکه‌هاست.»

انگار همه چیز از شبکه فرسوده آب شهری گرفته تا ارزان بودن این کالای گرانبها و مصرف بی‌رویه توسط برخی شهروندان و موارد دیگر دست به دست هم می‌دهند تا بالاخره روزی در تابستان گرم به این فکر بیفتیم که سدها همه بی‌آبند و همه جا خشک است و بارندگی کم و کیفیت آب پایین. آیا تفکیک کنتور در مجتمع‌ها و آپارتمان‌های مسکونی می‌تواند گرهی از این مشکل باز کند؟

یک جدول با دو شرح

۶۱۱۸

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

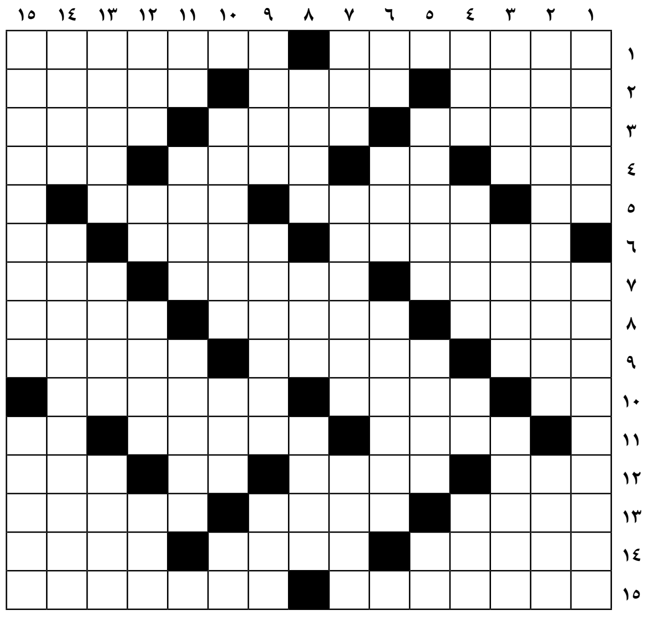

جدول عادی

افقی:

۱- وسیله تزیینی کوچکی است که در سطح دیگری به کار برده می‌شود- قله‌ای در خط‌الرأس توچال به ارتفاع ۳۵۵۰ متر
۲- ایستاده- راغب- کارمند
۳- پیامبر بنی اسرائیل- تفحص- مرد بخشنده
۴- توشه سفر- عمو- فرشته- رشد
۵- میان چیزی- میدان رهایی!- زو
۶- انبوه- مرفق- والده
۷- ثلاثه دیدنی مصر- پندارها- روییدن
۸- گدازنده زر و سیم- شهری در ایتالیا- ژانری در فیلم
۹- نیمتنه زنانه- هنر هفتم- گرداگرد، اطراف
۱۰- دختر- استراق سمع- نونهال
۱۱- معشوق- نام پسرانه- رنگ موی فوری
۱۲- برگه- گروه ویژه- کله- انسان
۱۳- شعله- کفران کننده- فساد
۱۴- مرض زردی- آبکی- کلمه افسوس
۱۵- ورزشکار فاتح قله‌ها- جشن سنتی مغرب زمین که مراسم آن در شب ۳۱ اکتبر (نهم آبان) برگزار می‌شود

عمودی:

۱- رویارویی- این ویتامین بدن را در مقابل بیماری‌های قلبی، نقص‌های مادرزادی، پوکی استخوان و سرطان‌های مشخصی حفظ می‌کند
۲- اثر سنایی- سالک و رونده
۳- هیزم- شکاف، پارازیت- هر شصت‌ثانیه
۴- نوعی از پخت برنج- شهر صنعتی- کسی که دستش معیوب و از کار افتاده باشد- پسوند مراقبت
۵- روانه کردن- میله باریک برای تمیز کردن لوله تفنگ- جدید
۶- باد سرد- آغوز- نظری
۷- گاومیش تبتی- بام ایران- ۹۲ سانتیمتر
۸- رنگ بنفش بسیار روشن- آماس- یکدل، موافق
۹- روستایی حومه لاریجان شهر آمل- کاسه سر- عضو اصلی تنفس
۱۰- زهر سقراط- درویشی- هنوز قاچ نشده!
۱۱- یازده!- قطره‌ای که روی برگ گل نشیند- دما
۱۲- پارچه ساییده و سوراخ شده- جامد- شهری در فرانسه- آغاز
۱۳- مزه- چند نکته- دیوار قلعه
۱۴- بی سر و صدا- آشی فوق‌العاده خوشمزه و البته وقت گیر
۱۵- یک نوع میوه و چاشنی- سرخرگ

جدول ویژه

افقی:

۱- برادر حضرت یوسف(ع)- مرکز کشور بنین
۲- فکر- زن پادشاه- قطعی برای کتاب
۳- ناشایست، نادرست- فیلسوف آلمانی- نقل کننده
۴- بخشی از زمان- عمو- بخت- نیکو و ظریف
۵- از اجزای ویدئو- نام مردانه- گروه ویژه
۶- نابودی- وسیله قایقرانی- وزغ
۷- قطعه‌ای در خودرو و دیگر وسایط نقلیه- حس ذائقه- خورشید
۸- زیارت کننده- واحد انرژی- سرمربی سویا
۹- عدد مجهول- آشکار- بازیگر تماشاخانه
۱۰- یک خودمانی- رستنی- خوشه چینی ادبی
۱۱- علم اعداد- مقاله پژوهشی- گفتنی شگفت زده‌ها
۱۲- پاداش- کشوری در آسیا- قسمی حلوا- زبان کشیدن
۱۳- ملامت کننده- پارگی جزئی فرش- رهبر هون‌ها
۱۴- کسی که به دوست خود کمک کند- مثل ماه- شارب
۱۵- استخوان پزشکی- درد مفاصل

عمودی:

۱- کافی- اثری در زمینه فانتزی سمفونیک از ریشارد اشتراوس
۲- برترین رمان تی دی ادواردز- همسایگی
۳- دستبند- دومین خلیفه دودمان اموی- ضد برودت
۴- از میوه‌ها- سرآغاز گفت و شنود تلفنی- مزه خرمالو- خراسان قدیم
۵- امور خارق‌العاده- وسط- نام بلاتر
۶- دریا- درون چیزی- ابزاری برای پخت و پز
۷- آلوی کوهی- ناگزیر، درمانده- انسان
۸- سرامیک زینتی- هر نوع آش- دشت کم ارتفاع و هموار
۹- عرض- مکتب ادبی- سهولت
۱۰- بی همنشین بودن- عمل کشتن- خادم قوم
۱۱- بعد از من!- جزیره ایرانی- چهارمین شهر بزرگ کانادا
۱۲- سنگینی- ضمیر انگلیسی- نام میثاقیان سرمربی فوتبال- آزمون
۱۳- جانشینی- مثل- کشور طرابلس
۱۴- یار گلشاه- بازیگر فیلم جان سخت
۱۵- مخترع تهویه مطبوع- شهری در استان گیلان

حل جدول عادی شماره ۶۱۱۷

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	ق	ب	ل	ا	غ	■	ا	س	ت	ر	ا	ت	ژ	ی
۲	ن	ی	ر	و	■	ل	و	ر	ل	■	ا	ت	ا	و	ا
۳	د	ر	ا	ز	ا	■	ک	ی	و	ی	■	م	ر	ی	د
۴	و	ا	ت	■	ل	ا	■	ک	ل	ا	چ	■	م	ن	و
۵	خ	ط	■	چ	م	چ	م	ه	■	ش	ا	س	ی	■	ا
۶	ت	■	گ	و	ا	ر	ا	■	ب	ا	ل	ن	■	ه	ر
۷	ن	ا	ز	ا	■	ا	س	ت	ا	ر	ا	■	م	ا	ه
۸	■	ش	ی	ر	ه	■	و	ل	ی	■	ک	م	ی	ل	■
۹	ض	ر	ر	■	ش	ه	ر	ا	ر	ا	■	ا	ن	ه	ا
۱۰	د	ف	■	س	ت	و	ه	■	و	ی	ش	ن	و	■	ب
۱۱	گ	■	ن	و	پ	ا	■	م	ن	ت	ه	ی	■	پ	ک
۱۲	ل	ر	ی	■	ا	ی	د	ا	■	ی	ی	■	د	ی	ش
۱۳	و	ا	ک	س	■	ی	و	ی	و	■	ن	ب	ا	ت	ی
۱۴	ل	ب	خ	ن	د	■	ر	د	ی	ف	■	ا	ی	ز	د
۱۵	ه	و	و	خ	ش	ت	ر	ه	■	ا	ر	غ	و	ا	ن

حل جدول ویژه شماره ۶۱۱۷

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	و	ن	ک	و	و	ر	■	ف	ر	و	ز	ا	ن	ف	ر
۲	ل	ا	م	ا	■	ش	ن	و	ا	■	د	ی	و	ا	ن
۳	و	ی	ر	و	س	■	س	ل	و	ک	■	ت	ر	ن	چ
۴	د	ر	و	■	ر	ق	■	ا	ر	ا	م	■	و	ی	ن
۵	ر	ه	■	م	ق	ا	ص	د	■	م	چ	و	ز	■	چ
۶	و	■	م	ه	ت	ا	ب	■	س	و	ا	د	■	ح	ا
۷	م	ی	ن	ی	■	ن	ر	ی	م	ا	ن	■	ف	ک	ر
۸	■	ل	و	ا	ش	■	ز	ک	ی	■	ی	خ	ن	ی	■
۹	ق	د	ر	■	ی	ا	ر	ا	ن	ه	■	د	و	م	ا
۱۰	ر	ا	■	م	ل	ح	د	■	ا	و	ی	ش	ن	■	و
۱۱	ه	■	ر	ز	ا	ز	■	ج	ر	ی	م	ه	■	ا	و
۱۲	ا	ه	م	■	ت	ا	ش	و	■	ه	ا	■	ک	ت	ک
۱۳	غ	ا	ی	ت	■	ب	ن	ا	م	■	م	ا	ر	ی	ا
۱۴	ا	ت	ا	ق	ک	■	ا	ه	ل	ی	■	و	ا	ل	د
۱۵	ج	ف	ر	ی	چ	ا	س	ر	■	ه	و	ا	ن	ا	و